

Kağıt Kalemi

Kültür - Sanat - Edebiyat

Serpil DEMİR FİLİZ

Murat ASLAN ORKESTRA

Bir eleğimsağma
Sırtından yırtılan gömleği Yusuf'un
Yakup'un umut dolu hicranı
Ezim ezim bir hayat dersinden sonra
Al işte sana olgun bir meyva

Biraz anne sütü
Varsıl yoksul arasında o incecik tül
Habil'in elini bağlayan
Sesleri müziğe çeviren kimya
Bir orkestra

Hah işte oldu dediğimiz şey
Bir kıvam bir kıvam

Selma TÜRE YAŞAMAK DEDIĞİN

İnsanı farklı kılan eylemlerinden bir tanesi, şeylere anlam vermektir. İlk adlandırmayla başlayan bu eylem, nesnelere çözümlemesiyle süregider ve bu süreç içinde insan, kendini varoluşu bir anlam verme sorunuyla karşı karşıya bulur. Varoluşu felsefi bir sorun olarak ele alan ünlü filozof Kierkegaard, insanı Tanrı'nın dünyaya 'fırlattığı' bir varlık olarak tanımlamakta ve bu yüzden de insanın kendini her an Tanrı'nın önünde bulduğunu belirtmektedir. Onun bu yaklaşımıyla konuya bakacak olursak; bize sorulmaksızın dünyaya geldiğimiz ve var olduğumuz gerçeğini teslim etmek zorundayız. Bu varoluş bize 'yaşamak' gibi bir yükümlülük getiriyor. Eğer yaşamak bir yükümlülük ise 'yaşamak' ile 'yaşayakalmak' arasında bir fark olsa gerek. Yaşamak dediğimiz şey; tercihlerimizle ve göze aldıklarımızla anlamlı kıldığımız bir var olma. 'Yaşayakalmak' ise kognitif bir çaba olmaksızın beslediğimiz bedenlerimizin var olmayı sürdürmesidir en basit tanımıyla.

Bu ayrım bizi, 'yaşamak' için 'çaba göstermek gerektiği' sonucuna götürmektedir. Bu çaba öyle geniş kapsamlıdır ki çoğu zaman acı verir insana. Zevk ve arzularını kontrol etme, kendi aleyhine olsa bile her zaman doğrunun yanında olma her daim sabırlı olma bu çabanın zorluğunu ve bundan dolayı da bir erdem olduğunu göstermektedir. Mevlana der ki: "Zevklerin ve arzuların hepsi bir merdivene benzer. Merdiven basamakları, oturup kalmaya elverişli değildir. Üzerine basıp geçmek için yapılmıştır." Öyle ama adı üstünde: merdiven bu, çıkılacak. Her bir basamak daha çok yoracak seni.

Nefesin kesilecek, hele ki çıkacağın yer yüksek ise azalan oksijeni alabilmek için ciğerlerin çatlayacak. İşte erdemli olma yolculuğuna başladın. Dikey doğrultuda yapacağın bu yolculukta dikkatli olmazsan, bin bir güçlükte çıktığın basamakları birden inme riski her zaman vardır. Bu yüzden yine Mevlana der ki: "Hakkı, doğruyu talep etmede aşk ve üzerine titreme lazımdır. Meyve hiç ağacın gövdesinde biter mi? Asla! Çünkü gövdede sallanmazlar. Titreme dalların ucundadır." Diğer bir deyişle; bu dikey yolculuk her daim çaba ve alternatifsiz bir sabır gerektirmektedir. Bizim kültürümüz bu durumu: "Sabrın bittiği yerde sabır başlar" diyerek tanımlamıştır. Bunu başarabildiğin oranda; bilgelik yolunda epey yol almışsın demektir. Ralph Waldo Emerson, bilgeliği: "Anı tamamlamak, yolda her adım atışta yolculuğun sonuna varmış olmak, iyi zamanları alabildiğine çok yaşamak" olarak tanımlıyor. İyi zamanları yaşamak ya da zamanı iyi yaşamak sahip olduklarıyla yetinmekle, sana verileni sorgusuz kabul etmekle birebir ilintilidir. Çünkü hayatta önemli olan, en çok şeye sahip olmak değil, en az şeye ihtiyaç duymaktır. Yazının başından beri idealize ettiğimiz bir yaşam biçiminin kendi iç dünyamızdaki izdüşümünü bulabilmek için bir iç gözlem yaptığımızda -oranı kişiden kişiye değişse bile- bizi mutlu etmeyecek şeyler göreceğimiz neredeyse kesindir. Zaman zaman hepimiz kendimizi değersiz ya da yalnız hissedebiliriz. Tıpkı aşağıdaki sözlerle varlığımızın değerini sorgulayan filozof ve yazar Franz Kafka ya da yalnızlığını içimizi acıtacak kadar etkili anlatan Şair Nigar Hanım gibi ....

"Karanlık bir kış gecesi, büyük bir düzlüğün kenarında, iyice alt üst edilmiş bir tarlada toprağa eğik olarak hafifçe sokulan, üzeri kar ve kırılağıyla kaplı işe yaramaz kazık, varlığımızın bir görüntüsünü yansıtabilir." Franz Kafka

"Gündüzün arayanlar olmuşsa da her yer ve her şey gibi kapımın çingırağı da kırık olduğu için işitmedim." Şair Nigar Hanım

Hepimiz zaman zaman bu gelgitleri, incinmişlikleri yaşayabiliriz. Fakat Emerson gibi "Sabır, sabır, sonunda yeneceğiz!" demek gerekir. Zamanın aldaticılığından her zaman kuşku duymalıyız. Dünya galesi ile alakalı işler (eğitim, kariyer, para kazanma vb.) bir sürü zaman alır fakat tüm benliğimizle bir anda söyleyiverdiğimiz bir "ah!", itici gücüyle bizi zirvelere sıçratabilir. Bu "ah!"ı harekete getirecek olan şey ise yürektir. Bunun farkında olan Ralph Waldo Emerson 'ın şu sözleriyle bitirelim yaşamak dediğin serüveni: "Gülünç olmaya aldırma, yenilgilere aldırma, davran yine yaşlı yürek! Sursum Corda!"

Sorumluluk sahibi olmak için bireyin kendini ruhsal anlamda geliştirmesi çok önemlidir. Sorumluluk sadece bireyin kendine düşen görevleri yerine getirmesi değildir. Ayrıca kendine bağlı olan kişileri de iyi bir şekilde düşünmesi gereklidir. İnsanlar büyüdükçe sorumlulukları artar ve bu durum bir süre sonra kişiye bir yük olarak görünür. Ancak insan kendini küçüklüğünden itibaren buna alıştırsa, büyüyünce sorumluluklarının farkında olarak hareket eder ve çevresinden takdir kazanır ve yükselir. Bu sayede iyi bir yere gelir ve toplumun saygısını kazanır.

Çocukluktan itibaren sorumluluk bilinci gelişir ve kendini göstermeye başlar. Bu alışkanlığın ve bilincin çocuklara küçük yaşlardan itibaren kazandırılması çocukların büyüyerek toplumda tek başına bir birey olarak tanımlandığı zaman, kendinden beklenen davranışları en iyi şekilde sergilemesini sağlar ve bu sayede bugünün çocukları, yarının yetişkin bireyleri toplumda zorluk çekmeden yaşayarak hayatlarını en kaliteli şekilde devam ettirirler.

Şevket GEDİK
PELİN

Sonbaharın tatlı sıcaklığı insanları yaz aylarında hissettiriyordu. Okullar başlamıştı ve birkaç eksikle de olsa eğitim-öğretim tüm hızıyla devam ediyordu. Bir gün bahçede nöbet tutarken kapı tarafına baktığımda, bahçede oynayan öğrencileri meraklı gözlerle izleyen kısa saçlı bir kız çocuğu gördüm. Baktığıma fark etmesiyle kendini geri çekmesi bir oldu. İlk defa görüyordum o tatlı kız çocuğunu. Gülümsedim ve acaba kim bu diye düşünürken yanıma gelen bir çocuğa o kızı sordum. Pelin dediler ve hemen sağır-dilsiz olduğunu eklediler. Sınıf listemde

devamsız olan Pelin mi diye düşünmeye başlarken bir daha o çakmak gözleri gördüm ve bu sefer bana gülümsüyordu. Elimi kaldırıp gel dememle yanımda bitmesi bir oldu. Dağınık saçları, kavruk yüzü ve kıvılcım gözleri ile haylaz ötesi bir kız çocuğu olduğunu anlamak için bin bir şahide gerek yoktu. Yarın okula gelmesini söyledim ve bunu söylerken okula gelme ihtimalinin çok düşük olduğunu tahmin ediyordum. Sabah servisten inip bahçeye adımımı attığımda, sıra olan öğrenciler arasında en önde onu gördüm. Dünkü halinden eser yoktu. Saçları taranmıştı ve mavi önlüğünü giymişti. Okula gelmesi beni çok mutlu etmişti. Boyu uzun olmasına rağmen en öne oturmuştu. Sınıftaki birçok öğrencimi zaten tanıdığı için zorluk çekmedi. Pelin derslere çok ilgili olmasına rağmen fiziksel engelinden dolayı okuyamıyordu, ama çiçek gibi yazısı vardı. Tahtada gördüğü her yazıyı noktası, virgülüne kadar defterine geçirirdi. Aylar geçti ve 23 Nisan yaklaşıyordu. Her sınıf bir gösteri hazırlayacaktı. Pelin'in de oynayabilmesi için hareketleri kolay olan "Dağlar Kızı Reyhan" oyununu oynatmaya karar verdim. Yoğun çalışmalar sonucu Pelin de gösteriye hazır. Kulağı duymamasına rağmen tamamen ezberle bir şekilde müziğin ritmine uygun oynadı hatta gösteri esnasında yanlış oynayan birkaç arkadaşını da uyararak oyunun kusursuz geçmesini sağladı. Öncesinde hiç kimse Pelin'in 23 Nisan gösterisinde oynayabileceğine inanamıyordu. Hiç kimse oyun oynayabileceğine inanmazken, ben inandım. Çok şükür güvenimi boşa çıkarmadı.

Sema GÜLCAN
KÜTÜPHANEM

Kitap kokusunun en yoğun bir şekilde bulunduğu kütüphanelerden bahsedeceğim. Bilgisayar teknolojisi maalesef kütüphaneleri de etkiledi. Eskiye oranla artık daha az uğruyoruz kütüphanelere. O kalın bir ödevimizi sayfalarca aradığımız ansiklopediler artık yerlerini bilgisayarlara bıraktı. Tek tuşla artık her şey elimizin altında. İnsanlar kitaplardan çok bilgisayarlarla işlerini hallediyor. Hatta kitabını telefonda okuyan insanlar var artık. Bu durum kütüphanelerin ve kitapların yerlerini teknolojiye bırakması demek.

Kitaplar raflara kaldırılmış tozlanmaya mahkûm olmadan burada biz öğretmen adaylarına iş düşüyor. Çocukların ilgisini çekecek, içinde buldukları zamandan zevk alacakları, sürekli gitmek isteyecekleri bir kütüphane oluşturmak ya da bu oluşumun içinde yer almak bizim elimizde. Gelin beraber bir kütüphane oluşturalım ve şimdi de oluşturacağımız kütüphanenin planını yapalım.

Öncelikle görselliğe hitap etmeliyiz. Çocukların ilgisini çekecek renkte duvarlar, masalar, sandalyeler, kitaplıklar oluşturmalıyız. Kütüphanemize ilk kez gelen bir çocuk öncelikle etrafı araştırmalı. Etrafında mutlaka dikkatini çeken durumlar olmalı. Eğer çocuğun dikkatini çekemezsek kitaplara da beklentinin üzerinde bir ilgi göstermeyeceklerdir. Duvarların, masaların, sandalyelerin rengi hem çocuğun gözlerine hem de dikkatine hitap etmeli. Kitaplığın ve masaların boyları çocuğa göre ayarlanmalı. Duvarlara yazar fotoğrafları, okumaya ve kitaba şiiire dair afişleri asabiliriz.

Kütüphanemiz şehrin güzel, işlek ve kolay ulaşılabilir bir yerinde olmalıdır. Kütüphane sadece ders çalışmak için değil, dinlenmek dergi, gazete okumak için de kullanılmaya uygun olmalıdır.

Bir diğer konu ise kitapların dizimi. Kitap dizimini kitapların türlerine göre, alfabetik sıraya göre, yazara göre yapabiliriz. Kitapları da dizdiğimizize göre saksıda hazır olan bitkilerle son olarak kütüphanemizi çevreledikten sonra artık açılışı yapabiliriz. Hayırlı olsun..

Deniz AVAZ
ANADOLU

Baktın mı Ağrı Dağı gibi bakacaksın
Gözlerinin değmediği renk kalmayacak
Kayısının sarısı çayın yeşili gülün kırmızısı
Senin bakışlarında birleşecek

Yürüdün mü Kızılırmak gibi yürüyeceksin
Ayaklarının değmediği taş kalmayacak
Çakıl taşı çakmak taşı granit taşı
Senin yolunda eriyecek

Çalıştın mı Çukurova gibi çalışacaksın
Ellerinin değmediği filiz kalmayacak
Pamuk filizi mısır filizi buğday filizi
Senin kollarında büyüyecek

Sevdim mi Akdeniz gibi seveceksin
Kalbinin değmediği can kalmayacak
Ceylanın canı çiçeğin canı insanın canı
Senin heyecanında hayat bulacak

Yaşadın mı Anadolu gibi yaşayacaksın
Varlığının değmediği kültür kalmayacak
Hitit kültürü Rum kültürü Türk kültürü
Senin bilincinde karılacak

Nihal İMAMOĞLU

Türkan YILDIRIM GEÇ KALDIK

Umut döküldü martıların kanatlarından,
Teker teker toplayacak gücümüz yoktu artık,
Biz hayal kurmak için geç kaldık!

Topacını gelip kaptı bir çocuk,
“Bir şans daha ver ömrüne”
Der gibi baktı.
Büyümüş de küçülmüş adeta dedik
Oyun oynamak için geç kaldık!

Deniz dalgalarını vururken kıyıya,
Sevilmeler midyenin içindeydi oysa,
Bile bile açmadık içini ürperdik,
Yeniden varoluşlara geç kaldık!

Yaşamak; çoktan terkedilmiş bir şehirdi,
Daha önce defalarca içinden geçtiğimiz.
Soluğumuzu içimize hapsedtiğimizde ise,
Kalbimiz durmuyordu ama ;
Nefes almak için geç kaldık!

Aydın GENÇ DÜŞÜNMEYİ ÖNEMSEYENLER

Düşünmek aslında yorucu bir iştir. Hele bir de insanın olur olmaz her yerde düşünmek gibi huyu varsa, her düşünce yeni bir yük yükler, yeni bir ağırlık verir üstümüze. İnsanlar yemek yerken, otobüste giderken, araba kullanırken, namazdayken, yürürken, hastayken kısacası uyku gibi bilincin gittiği her durum dışında düşünebilirler. Birçoğu için bu düşünceler denizdeki dalgalar gibi kısa ömürlüdür, kıyıya vurunca dinerler. Pek iz de bırakmaz üstlerinde, aklına gelen ve sonra unuttukları düşünceler için pek dert etmezler. Bir kısım insanlar ise hemen hemen her düşüncüyü önemserler. Başkalarının çabucak unutup gittiği ve önem vermediği fikirler bile onlar için değerli olabilir, olmasa dahi bu fikirler üstüne vakit ayırır düşünürler. İşte bu sayede o belki önemsiz düşünceler yeni daha gelişmiş, komplike düşüncelere dönüşebilir. İşte bu düşünce yoğunluğu içinde düşünmeyip kendini daha az yormak yerine birçok düşünceye atlayıp kendilerine yeni yeni yükler yüklerler. Bu ağırlık elbet yorucudur. Bu yükten kurtulmak için bunu paylaşmak, bir yere not almak ister insan; çoğu zaman çevresinde onu anlayabilecek arkadaşları, dostları olsun ister. Yeni farklı bir düşünce oluştu mu zihninde tatlı bir tebessüm belirir yüzünde mutlu olur paylaşmak ister mutluluğunu.

Bir toplulukta farklı bakış açıları sunabilir bu insanlar. Bu her durumda düşünebilme durumu belli süre sonra analitik düşünme yetisini de geliştirir. Genelde bir bakışta farklılığı anlaşılabilir değişik fikirler gelir bu insanlardan. İşte bu yüzden zaman zaman gelen toplumun genel bakış açısına aykırı bu düşünceler, bu insanları toplumun gözünde itici, soğuk insanlar yapabilir. İşte bir dağın eteğinde önceleri hafif yüklerle başlayan tırmanış serüveni, zirveye giden her adımda yeni düşünceler ile yükünü daha bir ağır yapsa da zirveye yaklaştıkça her bir adımda daha da yalnız kalmanın hüznü, zirvede buruk bir mutluluğa dönüşür. Artık manzara ve tablo çok nettir. Kalabalığın içinde uçmaya uçmaya bedeni ağırlaşan ve bir tehlike anında kafasını kuma gömerek kurtulacağına sanan bir deve kuşu olmak yerine, göklerde özgür olmanın tadına varan bir kartal olmaya değmez mi hayat? Unutmayalım ki kartallar yüksek uçar.

Ayfer EMRECİK BAŞARI İÇİN SAĞIR OLMAK

Başarı, günümüzde herkesin sahip olmak istediği sihirli kelime. Herkes onun peşinde. Başarıya sahip olmak için birçok engembeli yol var, aşama var, şart var. Ben belki de hiç bahsetmediğimiz, üzerinde durmadığımız bir şeyden bahsetmek istiyorum: sağır olmak.

Başarılı olmak için çevremizdeki olumsuz yargılara; “yapamazsın”lara, “sen ne anlarsın”lara, “bu senin işin mi”lere karşı sağır olmamız gerekir. Bir masal anlatmak istiyorum bununla ilgili:

Zamanın birinde, kaplumbağalar arası bir yarış organize edilmiş.

Yarışmanın kuralı: “Tepeye ilk varan kaplumbağa yarışını kazanır.” şeklindeymiş.

Vakti gelince, bir sürü kaplumbağa arkadaşlarını seyretmek için yarış yapılacak bölgeye toplanmış.

Ve yarış başlamış. Seyircilerden hiçbiri arkadaşlarının bu tepeye çıkabileceğine inanmıyormuş. Kimileri bu inançlarını yüksek sesle dile getirmekten kaçınmıyorlarmış.

Öyle ki, yarışmacıların bazıları: Zavallılar! Hiçbir zaman başaramayacaklar!" sesleri kulakları çınlatıyormuş.

Yarışmaya katılan kaplumbağalar bu tepeye ulaşamayınca teker teker yarışını bırakmaya başlamışlar. İçlerinden sadece bir tanesi inatla ve yılmaz bir gayretle tepeye tırmanmaya çalışıyormuş.

Seyircilerin sesleri daha da yükselmeye başlamış, bağırınların sesleri yarış alanında yankılanır olmuş: "...Zavallılar! Hiçbir zaman başaramayacaklar!"

Sonunda, bir tanesi hariç, kaplumbağaların tümü ümitlerini, gayretlerini yitirmiş ve yarışını terk etmişler.

Ama yarışta yapayalnız kalan son kaplumbağa, büyük bir gayret ile mücadele ederek bu tepeye çıkmayı başarmış.

Diğer yarışmacılar ve seyirciler hayret içinde bu işi nasıl başardığını öğrenmek istemişler. Bir kaplumbağa ona yaklaşmış ve sormuş: “Bu işi nasıl başardın?” diye.

O anda farkına varmışlar ki bu tepeye çıkan kaplumbağa sağır olmuş!

Bundan sonra ise sağır kaplumbağanın çıkılmaz sanılan doruğa tırmanmayı başarmasıyla kaplumbağalar dere tepe demeden yeryüzüne yayılmanın, sabır ve kararlılıkla yol almanın ne demek olduğunu öğrenmiş ve bunları gerçekleştirmeye cesaret bulmuşlar.

Olumsuz düşünen insanları duymayın... Onlar kalbinizdeki ümitleri, hayalinizdeki başarıları çalabilirler! Rüyalarınızı gerçekleştiremeyeceğinizi söyleyenlere karşı sağır olmak, size seslenenlere saygısızlık değildir; düşününce, hayalinize karşı saygınızı korumanız demektir.

Son olarak başarılı olmak için sayılan birçok aşamadan belki de ilki sağır olmak diyorum. Tüm olumsuzluklara karşı sağır olmak, ve kendi sesinizi dinlemek.

Hanife KESTİ

Emel SEVİL BEN ÖĞRETMENİM

Memleketin her köşesi benim dedim.
Doğusu batısı diye ayırt etmedim.
Güneşi bulutlara bırakıp,
Öğrencilerime geldim.

Her biri ayrı nefes, ayrı sestir.
Sevgi dolu minik kalpleri ellerinde,
Gözleri geleceğe umutla bakan çiçeklerdi.

Acımasızca iliklerime işleyen soğuk bir yana;
Toprağı unutturan kar bir yana...
İnanmazdım bir tebessümün lodos etkisi yarattığına.

Egeliyim.
Gök gibi, deniz gibi, umut gibi maviyim.

Ben öğretmenim.
Bir dilek hakkı verseler;
Öğrencilerimde görebilsin diye,
Denizle gök yer değiştiresin derim.

İlhangül ŞENSOY

HİÇ SİZİN ÇORBANIZDA OYUNCAK BİR BEBEK YÜZDÜ MÜ

Küçük prens kitabım uzun zamandır masanın üzerinde duruyordu, neden bilmiyorum. Kızım sürekli kitabı alıp “Anne, kitabını burada unutmuşsun.” deyip tekrar masaya koyuyordu. Bu durum bir ay boyunca devam etti. Geçen gün “Şu boğa yılanının yuttuğu o meşhur fili kızıma göstersem ne der acaba?” diye merak ettim.

Yine “Anne kitabını burada unutmuşsun.” dediği bir gün “Gel.” dedim, sana bir şey soracağım. Sayfayı açtım ve resmi gösterdim. “Bak bakalım sence bu ne resmi?” diye sordum. “Fil yutmuş bir boğa yılanı” demedi elbette ama şapka da demedi. Aslında gerçekten de ilk bakışta şapkaya benziyordu, böyle düşündüğüm için kendime hep kızmışım. Ama yapacak bir şey yok, ben de bir yetişkindim sonuçta ne yaparsam yapayım bir çocuğun seviyesine çıkamazdım. Bir kitapta okudum bu sözü ve kullanmaya çalışıyorum hayatın her satırında. “Çocuğun seviyesine inilmez, çıkılır.” Biz büyüdükçe, küçülüyor hayaller... Peki ya çocuklar, kurdukları hayaller? Onların hayalleri koşuyor dörtnala; dur durak yok, dinlenmek yok, yorulmamış henüz hayalleri. Bizinkiler ise taşınmışlar bir sahil kasabasına, domates yetiştiriyorlar. “Bu yemek elle yenmez!” Neden? “Evin duvarına resim yapılmaz.” Ama anne neden? “Çünkü evimiz kirlenir. Çocuk için hiç mantıklı bir cevap değil. Çünkü çocuk hep anı yaşar. Resim yaparken eğlenecektir önemli olan odur, öncesi ya da sonrasını düşünmez ki. Bu yüzden hiç bitmez oyunları, bıraksanız sabaha kadar oynar çünkü “Şimdi uyumalıyım sabah devam ederim.” diye bir düşünce mekanizması yoktur sadece o andadır. Yani biz yetişkinlerin tam tersi. “Bardağın içine el sokulmaz.” Ama ama neden? En güzeli de “Bebeğin çorbanın içinde yüzemez. “Neden yüzemezmiş, hem çorba içer hem de yüzer. “Bebeğin çorba da yüzmesini saçma bulmaya “yetişkinlik” diyorum ben.

“Çocuklara bir şey öğretmenize gerek yok, onlardan bir şey almayın yeter.” diyor yazar. Hemen not ettim tabii kullanmak için yeri geldiğinde. “Ne varmış kızacak? Bunda ağlayacak ne var şimdi? “Korkacak bir şey yok.” Oysa çocuk sadece hissettiğini söyler. Biz ne hissetmesi gerektiğini öğretiriz. Sen kendi hissini boş ver, bunu hissetmelisin deriz. Ağlama, korkma, kızma deriz oysa onlar çocuğun gerçek hisleridir; iyi ya da kötü, çok değerlidirler. Zamanla çocuk ne hissettiğini fark etmemeye ve ne hissetmesi gerektiğini öğrenmeye başlar. İşte buna da “büyümek” diyorum ben.

Bir gün diyor ki çocuk: “Ben ne hissediyorum? Kimim? Ne yapmak istiyorum?” Bu soruların cevabı hemen geçmişte aranmaya başlanır, hani şu bazen esprilere bile konu olan “çocukluğuna inmek” repliği de buradan gelir. O yüzden önemlidir çocukluk, çocukluğumuz hazinemizdir. Büyüyen çocuk bağırrı kendini bulmak için içine doğru ama o kadar derinlerde kalmıştır ki duyamaz, duysa da tanıyamaz kendi sesini.

Dilerim çocuklar büyüdüklerinde de gerçek hislerini fark edebilsinler, hissetmeleri gerekeni değil. Dilerim büyüklerin hep bir tarafı çocuk kalsın ve ihtiyaçları olduğunda kendi seslerini duyabilsinler, başkalarınınkini değil. Dilerim biz yetişkinler, bir gün çocukların seviyesine çıkmayı başarabilelim. Ve dilerim ki çocuklarımız, kendi çocuklarının oyuncak bebeklerini, çorbalarında yüzdürebilsinler. Bu arada kızım resmi suya benzetmişti.

Fatih KARAKÜTÜK SEN YOK MUSUN EDEBİYAT

Ha diyorsun içten gelen bir söz
Yürekleri yakan alev değil göz
Bazen kelime değil oluyor öz
Sen yok musun edebiyat

Ne dinletiyorsun kendini cahile
Okuyana göre dağa ya da sahile
Cümle başlatıp bitiriyorsun ah ile
Sen yok musun edebiyat

Ne bekledim ne umdum ne buldum
Yaradana kurban olan bir kuldum
Seninle yıpranmış bir çuldum
Sen yok musun edebiyat

Gah hikayede kahraman oldum
Yunus emre gibi aşk ile doldum
Mecnun misali sararıp soldum
Sen yok musun edebiyat

Levent KARABULUT

YABANCI DİL NASIL ÖĞRENİLİR

Aslında dil öğrenme hep aynıdır. Anadilimizi nasıl öğreniyorsak yabancı dili de aynı şekilde öğreniriz. Dile ne kadar çok maruz kalırsak, o kadar çok öğreniriz. Anadilimizi öğrenirken de çevremizde sürekli duymamız, konuşmaya çalışmamız, kelimeleri taklit etmeye çalışmamız bize dilimizi öğretir. Bir bebek doğduktan yaklaşık iki yıl sonra dili konuşmaya başlar, önce duyar, sonra konuşur. Ailede konuşulan dil neyse büyüyen bebekler onu edinir. Çünkü bir bebek ilk doğduğunda dünyanın neresinde olursa olsun aynı sesleri çıkarır. Ama çevresel faktörlerin de etkisiyle altı ay sonra, ailede konuşulan dil çıkmaya başlar, bebeklerin çıkardığı sesler farklılaşır. Yani duymak, dili öğrenmenin en temel faktörüdür. Ne kadar çok duyarsak o kadar çok konuşabiliriz. Bu sebeptendir ki yabancı dil öğrenmenin temel koşulu çok iyi kulak vermek, yani çok iyi dinlemektir. Yabancı dili öğrenmek istiyorsak daha çok konuşmalı ve dinlemeliyiz.

Ümmügül AVCU

ÇİZGİLERLE DANS

Kalem, hokka, kağıt ve mürekkep.

Yok olmaya yüz tutmuş bir yazı çeşidi: 'Hat'. Matbaanın yaygınlaşmasıyla eski değeri azalmış, günümüzde çoğunlukla dekor amaçlı kullanılmaya başlanmıştır. Usta-çırak ilişkisiyle varlığını devam ettiren hat sanatının belirli bir kuralı ya da alfabesi bulunmamakla birlikte her sanatçının kendini yansıttığı bir yazı şekli ortaya çıkmıştır. Ustaların kabiliyet ve el becerisi ile harflerin her biri bir duyguyu temsil eder hale gelmiştir. Yazılan yazıların duygu yoğunluğu çok olsa da bu duygular kısa kısa ifade bulmuştur kelimelerde.

Hat sanatında ilk yapılması gereken yazılacak olan kelime ya da kelimelerin belirlenmesidir. Daha sonra sanatçı o anki ruh haline ve hissiyatına göre çizgilere şekil vermeye başlar. Bir süre sonra çizgilerin birbiriyle olan uyumu hiç düşünmeden akıp gider kağıt üzerinde. Yazılar hayal ve çizgilerin birleştiği bu kağıtta hayat bulur.

Hat sanatının kültürel boyutu da karşımıza çıkmaktadır çizgilerle. Özellikle Osmanlı mimarisinde önemli bir yere sahiptir. Cami kapıları, kervansaraylar, hamamlar hat sanatıyla birer şahesere dönüşüvermiştir. Bu durum aynı zamanda o mimari eserlere ne kadar değer verildiğini de göstermektedir. Yani yazılanlar sadece bir çizgiden ibaret değildir. Bir yaşamın bir inanışın bir milletin öyküsü olmuştur. Bunun içindir ki hat sanatı her millette farklı desenlerle hayat bulmuştur. Kültürel farklılıklar ve milletlerin yaşayış tarzları; İslamî hat sanatı, Arap hat sanatı,, Pers hat sanatı, Çin hat sanatı, Batı hat sanatı gibi farklı isimlerle anılmıştır.

Peki, hat sanatının edebiyata yansması nasıl olmuştur? Bir de bu açıdan değerlendirelim.

Bilindiği gibi Klasik Türk Edebiyatının iki can damarı 'sevgili' ve 'aşk'tır. Sevgiliye duyulan hayranlık farklı benzetmelerle dile getirilmiştir. Bunlardan biri de hat sanatıyla ilişkilendirilmiştir. Sevgilinin yüzündeki ayva tüylerini ifade etmek için şiirlerde 'hat' kelimesi sıkça kullanılmıştır. Sevgilinin yanağı bir sayfa, ayva tüyleri ise bu sayfaya yazılan yazılar olarak düşünülmüştür. Bu yazıya da kimi zaman ferman, ayet; kimi zaman da mektup, nakış denilmiştir.

Hat sanatının İslam dininde ayet ve surelerin yazılmasında da sıkça kullanıldığı görülmektedir. Bundan dolayı edebiyatımızda sevgili üzerine yapılan benzetmelerde hat sanatının bu manevi boyutu da farklı ifadelerle ele alınmıştır.

"Yüzi Mushaf hattı Bismillah hali noktadır
Sözi Rahmanir-rahim mecmu-ı Kur'an
gösterür"

(Sevgilinin yanağında bulunan ayva tüyü besmeledir. Yüzü ise Mushaf olarak düşünülmüştür.)

Peki, bizim kültürümüzü ve duygularımızı yansıtan hat sanatının değeri günümüzde ne kadar biliniyor? Maalesef teknolojik gelişmeler hat sanatını duygulardan yoksun, sadece şekillerin birbiriyle olan uyumundan öteye gidememiş ve bu şekilde varlığını devam ettiren bir sanata dönüştürmüştür. Bilgisayar ortamında her türlü hat yazısı yazılabilmektedir. Ancak bu yazılar tuşlara gelişigüzel basılarak oluşan duygu yoksunu bir görüntüden öteye gidememiştir. Bir ustanın kalemını eline alması, kağıda bir heyecanla yaklaşması ve dile getiremediği duyguları şekillerle kelimelere dökmesi teknoloji eseri olan yazıyla bir tutulabilir mi?

Samet ERYILDIZ VUSLAT

Bir sonbahar
Erbain koynunda
Ortasında yüreğimin
Düşüncelerim donar
Ömrümün kalanı,
Ölümün heybesine dolar.

Bir sonbahar
Zaman anafonda
Umutları savrulur
Ruhumun
Yarım kalır
Yarının senfonisi.

Bir sonbahar
Hazan bahçelerinde
Hayallerim konar
Sonsuzluğun dallarına
Vuslatın çığlıkları
Uyanır selaya.

Bir sonbahar
Hissizlik coğrafyasında
Ölümü öldürmek ister
Her zerrem
Yağmur olur yağar
Gözlerim toprağa.

Bir sonbahar
Hep sonbahar
Mamafih!
14 yıldır
Yüreğimde karlı bir dağ
Ne yaz gelir ona
Ne de bahar..!

İhsan TUNÇ

SONBAHAR

Bir derdi var şu evrenin onu iyi tanı,
Baksana tek mevsimde tüketmemiş hayatı,
Yaşayarak anlatırken hiç kalmamış takatı,
Yaz gününde gülmüşse, sonbaharda ağlamış.

Tutamamış kederini, sararmış yaprakları,
Esen rüzgârlara saklamış ağıtları,
Yardıma çağırınca kapkara bulutları,
Yağmur olup yağmış, sonbaharda ağlamış.

Kuruyan yapraklara donduran karlar yağmış,
Umudun boynu bükük, her yanı yalan sarmış,
Dosta düşmana karşı ayakta dimdik duran,
Kış güneşinde yanmış, sonbaharda ağlamış.

Gamze ALTIN ÖZCAN

BEN BİR ÖĞRETMENİM

Herkesin hayatta bir "iyi ki" si vardır. Benim "iyi ki"m: mesleğim. Küçüklüğümünden beri hayalini kurdum bu zamanın. Çocuklarım olacaktı, çevrem hep onların sesleriyle dolacaktı. Başımı çevirdiğim her yerde öğrencilerimi görecektim.

İlkokul sıralarında başlayan bu umutla sarıldım hayallerime. İçim rahat, kararım kesindi. Çevremde birçok ses yükseldi; doktor olmalısın, neden düşünmüyorsun? Düşünmüyordum. Çünkü buna gerek duymuyordum. Bir insanla ilgilenmek, onu sağlığına kavuşturmak da eminim çok güzeldi ama benim için çocuklar vazgeçilmezdi. Öğretmen olmalıydım; teneffüs ziline çaldığını duymayarak kendini kaptıranlardan. Öğrencilerini gördüğü an dünyayı unutup gözlerinin içi ışıkla dolanlardan. Beyninin bir köşesinde çocukları için, "acabaları" hiç tükenmeyenlerden. Şimdi düşündükçe daha iyi anlıyorum az bile hissetmişim. Çünkü artık yaşıyorum. Ben bir öğretmenim. Kendimi bildim bileli olmak istediğim yerdeyim. Çocuklarımın ellerinde ellerim. Bitti mi dersiniz; asla! Devam ediyor hayallerim. Gerçekleştirdiklerim cebimde, biriktirdiklerim kalbimde. Elimden gelenin en iyisiyle yaşlanmak istiyorum bu meslekte. İnsanoğlu işte, yetinmiyor öyle her şeyle!

Şimdi yeni heveslerdeyim. Öğrencilerim büyüsün, yurduna faydalı pırıl pırıl gençler olsun. Bulsunlar izimi, çıksınlar yoluma. "Seni unutmadık, hep çok sevdik ve sayende buralara geldik!" desinler. Bu anı yaşadıkten sonra ölüm bile ağır gelir mi insana?

Son dönem Türk edebiyatının yıldızı her geçen gün biraz daha parlayan yazarlarından birisi Tarık TUFAN... Aslında uzunca bir süredir gazete ve dergilerde yazılar yazdığını biyografisinden ve kitap künyelerinden öğrendikten sonra sosyal medyada da takip etmeye başladım kendisini. Öyle ki o platformdaki paylaşımları ile de sosyal meselelere duyarlılığı, hassasiyeti ve hayata dair her daim söyleyecek bir sözü olduğunu gösteriyor.

1973 doğumlu olduğumu bildiğim yazarın yine aynı kaynaklardan Kabataş Lisesinde ve akabinde de İstanbul Üniversitesi Felsefe bölümünde öğrenim gördüğünü okuyunca kitaplarında bu kadar fazla ruhsal çözümleme olmasını, bazen bir paragrafı birden fazla kez okumayı gerektirecek uzunlukta cümleler kurmasını olağan karşıladım. Tıpkı İhsan Oktay Anar kitaplarında olduğu gibi... Tabii bir Anar Hoca ile kıyaslamak çok da yerinde olur mu bilmiyorum çünkü, "Puslu Kıtalar Atlası" ve "Susunlar" gibi romanları bende hâlâ bitmemişlik hissi uyandırmaya devam ediyor.

Tarık TUFAN'ın okuduğum ilk romanı Şanzelize Düğün Salonu idi. Pek çok okur gibi ismi dikkatimi çektiği için bir aşk romanı zannıyla okumaya başladım ancak ismiyle müsemma olmadığını anlamam çok da uzun sürmedi. "İsimsiz" kahramanın kendisini içinde bulduğu şaşırtıcı olaylar öyle derinden etkiledi ki roman bittiğinde en az merak ettiğim şey kahramanın ismiydi. Hoş, hiçbir düğüm umurumda da değildi. Belki de yazarın amacı okurun geçmişini, hayallerini, kursağındaki hevesleri boğazında düğümlemektir ki nitekim bu hususta 290 sayfa boyunca epey de başarılı oldu.

Kaderden kaçamazdın, ölüm yazıldığı şekliyle ve yazıldığı yerde bulurdu seni. Şanzelize Düğün Salonu'ndan sonra 2017 yılında yazarın deneme türündeki eseri "Beni Onlara Verme" nin yayımlandığını görünce kitabı hemen temin edip okumaya başladım. Ama yok, bir şeyler eksik kaldı bu kez. Ben bu yazarın gerçekliğini değil kurmaca dünyasını sevmiştim. Zaten bir yazar hayata dair benim gibi -okur gibi- düşünüyorsa onu neden okusaydım ki? Bana göremediğimi, hissedemediğimi, mahcup olamadığımı gösteremedikten sonra baharın gelmesi de yaprakların dökülmesi de aynı değil miydi hepimiz için? Sanki içimden geçenleri okumuş gibi Tarık TUFAN, arayış fazla açmadan son romanı "Düşerken"i geçtiğimiz haftalarda yayımlayınca 'yeni çıkanlar' başlığı altında rastladığım internet sitesinden hemen sipariş ettim ve elimdeki kitabı bitirdikten sonra okuyacaklarım listesine aldım. İtiraf ediyorum, kitap gelir gelmez bir yudumda okumadığıma pişmanım.

Bir kitabın bir insana ne kadar tanıdık gelirse o kadar tanıdık gelmesi, başka dünyalardan bir kadın ve bir adamın günlük hayatta mümkün değil bir araya gelemezler, dedirten cinsten karşılaşmasının ve yol hikâyesinin karmaşık görünen yalın anlatımı bende 'keşke bitmese' nev'inden duygular uyandırdı. Nereye diye düşünmeden gitmek isteyenlerin varabilecekleri tek yer geçmişleridir, diyordu yazar. Gel de düşünme geçmişini, çocukluğunu, birkaç fotoğraf da olmasa hatırlamakta zorlanacağın babanın yüzünü... Bir Hasan Ali TOPTAŞ'ın "Kuşlar Yasına Gider" i bir de "Düşerken" beni bu denli sarstı. Yaşadığımız ülkede kitabın, ihtiyaçlar listesinde "matkaptan" bile sonra gelerek 256. sırada olduğu düşünülürse ortalamanın üzerinde kitap okuyor olduğuma seviniyor, her tarza mümkün olduğunca bir şans vermeye çalışıyorum. Bence siz de Tarık TUFAN'a bir şans verin, pişman olmazsınız. Gerçi pişmanlıklarınız olur ama yapmadıklarınızdan, söylemediklerinizden, düşünmediklerinizden... Ama asla okuduğunuzdan değil.

Coğrafya kaderdir, der İbn-i Haldun. Gök kubbe altında söylenmiş en ihtişamlı, en gerçek cümlelerden biridir bu. 1389'da İbn-i Haldun'un Mukaddimesi 'ne giren bu cümleden birkaç asır sonra insanoğlu sırf farklı coğrafyalarda olmaları sebebiyle birbirinin canına kastetmeye başlamıştır.

Coğrafya insanların, devletlerin ruhu olma cüretini gösterdi. Güneş kime en çok vuruyorsa o daha kavruk, deniz en çok kime esiyorsa o daha dingin, yağmur en çok kime yağıyorsa o daha fevri oldu. Sonra insanoğlu kendi özelliklerini yüceltmeye, kendinden olmayı düşman görmeye başladı. Arap'ın Acem'e, Acem'in Arap'a üstünlüğü var sanıldı. Doğu'da olunca kalbi rehber, Batı'da olunca ilmi kılavuz bildi insanlar. Kuzeyi hep soğuk, Güneyi hep eğlencede sandılar. İşte bu yüzden dünyanın en ayrılıkçı, en anlamsız sorusu doğdu. Nerelisin?Kendine yakın coğrafyada olanın niteliğini sorgulamadı insanlar. Yakınlığı yeterdi çünkü. Uzakta olana ise hiç dönüp bakmadı, çünkü uzaktı, yabancıydı, kendinden değildi. Sırf bu yüzden güvenilmezdi.

Kimi zaman birbirlerinin coğrafyalarına göz dikti insanlar. Bir nehir, bir boğaz ya da yeraltının barındırdıkları, yer üstündekilerden kıymetli oldu çoğu zaman. Coğrafyalar uğruna savaşlar verildi, kanlar döküldü. Avrupa'da olmak insanı güçlü, Afrika'da doğmak çaresiz kıldı. Tüm dünyayı kucaklayıp insan olmayı beceremedi insanoğlu. Sığmadı dünyaya. Paylaşamadı.

Biz insan olmaya çalışırken kendimizi, yargıladığımız canın coğrafyasında düşünmeliyiz. Ancak o zaman onun ruhuna girebilir, onun aklını okuyabiliriz. Bir de söylemeden geçmeyelim. Soran olursa bizim memleket dünyadır, biz dünyalıyız.

Özlem KÜLAH
KAHRAMAN EREN

Sen, yaşanmamış çocukluksun,
Tüm yurdumun gururusun,
Rabbim senden razı olsun,
İyi ki varsın Eren.

Ne hayallerin vardı bilinmez,
Yaşattığın kahramanlık hiç silinmez,
Annenin gözyaşı hiç dinmez,
İyi ki varsın Eren.

Kıscakı ömrün yoksullukla geçti,
Kader sana kahramanlığı seçti,
Senin yalnızlığını rabbim işitti,
İyi ki varsın Eren.

'Eren Bülbül'ün Anısına'

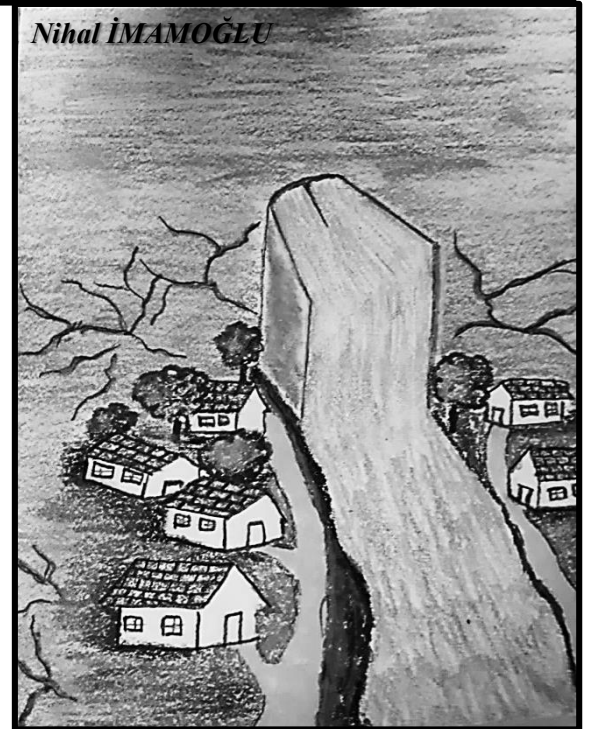
Dağlara taşlara yazıyım adını,
Yaşamayan bilmez kahramanlığın tadını,
Kimse silemez senin yüce namını,
İyi ki varsın Eren.

Bıraktın anneni cennete gittin,
Daha on beşinde şahadete erdin,
Tüm gönülleri sen fethettin,
İyi ki varsın Eren.

Biz, çok güçlü bir devletiz,
Bir ölürüz, bin diriliriz,
Kahramanları, yüreğimizde biliriz,
İyi ki varsın Eren.

Vatana uzanan hain eller kırılınsın,
Allah'tan tek duam sizleri hep korusun,
Tüm cümle âlem bunu duysun,
İyi ki varsın Eren.
Hep bizimlesin Eren.

Nihal İMAMOĞLU

Seyma TUĞAÇ TEFEKKÜR VAKTİ

Ekim ayının sonundayız. Bir cuma vakti camın kenarında menekşeler, hafiften içeri süzülen güneş ışıkları, gökyüzünde kuşlar kümeler halinde dönüp duruyorlar. Evimin karşısındaki camiden semayı ve yeryüzünü adeta kuşatan ezan sesini duyuyorum. Bugün cuma, müminlerin bayramı; toplanıp bir araya gelme, bir olma günü... Sokakta iki adam koşarak cami bahçesine giriyor. Ezan devam ediyor, tüm sesleri bastırıyor. İşte bu ses alıp götürüyor beni, hiç bilmediğim ama yabancı da olmadığım diyarlara. Soluduğum hava ciğerlerimi yakıyor. Bir meydan kurulmuş adına aşk denilen semazenlerin tennureleri değiyor birbirine, öyle güzel bir an ki geri gelmek istemiyorum. Ruhum çekiliyor tenimden. Cesedimi oracıkta bırakıp gitmek istiyorum. Rahman'ın kapısına ne olur aç kapını ben geldim verdiğim söz aklımda sana geldim. Artık dolaştırma beni dünyanın karanlık kuytularında gerçeği bulmaya geldim. Kimine Leyla olup göründün çöller aştırdın, kimine Şirin oldun dağları deldirdin ama gizlenen sır sendin, sırrı aşıkâr etmeye geldim. Yunus'un dilindeki söz, Mevlana'nın gönlündeki köz, Şems'in ruhundaki öz hep sendin.

Kimi uzayan yollar boyu aradı seni, kimi secdelerde, kimi gecelerde ben hakkıyla bilemedim seni. Bilenlerden sordum dediler ki onu sevenin yolu uzun, imtihanı ağır olurmuş... Yokladım kendimi nimetlerle doluydu her yanım dertsizliğime ağladım kendime dert edindim. Oysa ne çok derdi olan var şu dünyada açlıkla, savaşla, hastalıkla imtihan olanları düşündüm; kendimi gözden çıkarılmış saydım. Mevlana diyordu ya:

“Hamdım, piştim, yandım.” daha ham bile olamayan ben, pişmek ve yanmanın ne olduğunu hayal bile edemem. Yıllarca hocası Taptuk Emre'nin dergâhına odun taşıyan Yunus Emre dergâha bir tane bile eğri odun sokmamışken ben her yanı kamburlaşmış nefsimle nasıl bu kapıdan içeri girebilirim? Derdim yoksa tüm insanlığın dertlerini dert edinmeliyim. Gönlüm buz tutmuş önce buzları eritmeliyim. Somuncu Baba'ya: “Ateş yanmayan fırında nasıl ekmek pişer.” dediklerinde: “Aşk ateşiyle pişer.” demişti. En büyük hastalığımız bencillik, sevgisizlik yüreklerimizi soğutmuş. Dert edinmeliyiz bizden çok derdi olanları, evinde çorbası kaynamayanları, ayağında ayakkabısı olmayanları, savaşlarda yetim kalan çocukları, yaşanan bunca zulmü; saygıyı, sevgiyi, ahlâkî değerleri bir bir kaybedişimizi dert edinmeliyiz... Kur'an-ı Kerim'de tekrarlayan ayetler düşünmek ve akletmek üzerinedir. Oysaki ne kadar az düşünüp ne kadar çok konuşuyoruz. Oruç sadece mideye mi lazım ki hep ona tutturuyoruz! Biraz da dile tutturmak gerek, dili susturup kalbi konuşurmak... Çok çabuk kalp kırar olduk, o kalbin gerçek sahibinin kim olduğunu bilmeden susmayı edep sayarmış erenler. Bizse güçsüzlük bildik. Hacı Bektaş-ı Veli'nin dediği gibi: “Eline, diline, beline hâkim ol.” düsturunca yaşamayı unuttuk. Anadolu'nun ne güzel manevi sultanları varmış, her birinin sözü kısa ama manası üzerine kitaplar yazılacak kadar derin... Düşünmek lazım, tefekkür etmek, kendine gelmek, haddi aşmadan yaşamak... Ezan çoktan bitmişti ama yankılarını içimde duyuyordum, düşüncelerim derinleştikçe ruhum savruluyordu. Kuşlar yine uçmaya devam etti, menekşeler yine camın kenarında ama bu defa daha çok umutluyum. Biliyorum ki bu kapı umutsuzluk kapısı değil; aramaktan, istemekten, vazgeçmeyeceğim. Cahit

Serpil DEMİR FİLİZ

Zarifoğlu'nun da dediği gibi:

Seçkin
Bir kimse değilim
İsmimin baş harfleri acz tutuyor
Bağışlamamı dilerim
Sana zorsa bırak yanayım
Kolaysa esirgeme
Hayat bir boş rüyaymış
Geçen ibadetler özürlü
Eski günahlar dipdiri
Seçkin bir kimse değilim
İsmimin baş harflerinde kimliğim
Bağışlanmamı dilerim

Ferhat KARADAYI HATA İÇİMDE

Biz eğitimci olarak öğrencilerin hep öğrenmesi için uğraş veriyoruz. Birinci sınıfa gelen bir öğrenci için acaba okuma- yazmaya geçecek mi diye uğraşıp duruyoruz. Okumaya geçince de rahat ediyoruz. Bu arada öğrencilerimizin eğitimi için neyin gerekli olduğuna önem vermiyoruz.

Velilerin de bizden beklentileri, çocuklarının öğretiminin iyi olması. Ben bu öğretim işini iyi yaptığımızı düşünüyorum.

Öğretim işini yaparken de eğitime fazla önem vermediğimizi düşünüyorum.

Çünkü sabahları yürüyüşe çıkıyorum. Parklardaki kulübelerin pislik içinde olduğunu görüyorum. Yollar aynı, sokaklar aynı. Bir eğitimci olarak üzülüyorum.

Bizler ilkokulda çocuklarımıza yeteri kadar eğitim veremiyor muyuz, bunu düşünüyorum. Diyorum ki: “Çocuk eğitimi evde anne-babadan başlar. Okulda öğretmenden. Yaşadığı yerde çevreden. Ülke nezdinde de toplumdan alır. Temiz bir çevre bırakır. Ama parklarda görürüz:

Çiçekleri koparmayınız- koparınız.
Çimlere basmayınız- basarız
Yere çöp atmayın-atarız

Bunları gördükçe üzülüyorum ve Hep düşünüyorum.

Hata,
Ailede: anne, baba da mı?
Okulda eğitimci-öğretmen mi?
Yaşadığı yerde, çevrede mi?
Yoksa yaşadığı toplumda mı?
Bu işin içinden çıkamıyorum!
Acaba hata kimde?

Neslihan ONUR HAYAT

Hayat
Altı üstü iki hece
Ama girift bir bilmece
Kimine göre koca bir dev
Kimine göre komik bir cüce

Gece
Zamanın en gizemli hali
Efsunlu bir peri misali
Bazen hırçın bir çocuk
Bazen zarif bir kuğu misali

Deli
Fırtınalı bir ruhun bitmez sancısı
Akıl bedeninin yağlı kamçısı
Bazısı saklar içinde manidar sırrı
Kabına sığamaz, taşar bazısı

Yatsı
Çok şey anlatır dinlersen eğer
Ömür bir su, akarmış meğer
Ellerinde kalan bir avuç toprağa
Güzel tohumlar ektiysen, biçmeye değer

Geçer
Bir tutam umut katarsan belki
Sevgiyle yoğurursan kesindir bil ki
Dua etmeden olur mu sahi
Yaradan kırmaz, incitmez seni
Gönülden istersen geçirir dertini

Hayat
Yatsının geceye uzanan en hoş rayihası
Geçer gidersen bir gün
Kalır geriye, bir delinin hatırası...

Fatma Öztürk ÇANTI

“EĞİTİMDE DÖNÜŞÜM ÖĞRETMENİN DEĞİŞİMİYLE BAŞLAYACAK!”

“Eğitimde dönüşümün ‘öğretmen’le başlayacağı...” ifadelerini sıkça duyduğumuz zamanların içindeyiz. Yeni bir söylem değil elbet. Bakanımız Ziya Selçuk’un 2023 Eğitim Vizyonunda yer verdiği “Vizyonumuzun ana aktörü, Başöğretmen Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün de işaret ettiği gibi ‘öğretmen’dir.” cümlesi söylemin yeni olmadığına vurgu yaparken bu ifadelerin sıkça duyulmasının kaynağı olarak da gösterilebilir. Hal böyle olunca kitapçı raflarında da öğretmen temalı telif ya da çeviri eserlerin çoğalması kaçınılmaz bir durum. Böylesi bir durumun tüketim odaklı günlerden biri haline gelen “24 Kasım” a denk getirilmesi, “Öğretmene en güzel hediye: Öğretmenlik Mesleği El Kitabı” vurgusunun yapılması ise yayınevlerinin, kitapçıların ve dahi yazarların cebini dolduracak cinsten! Kitap tanıtımına serzeniş dolu ifadelerle başlamam garip gelebilir ancak biz öğretmenlerin eğitime/değişimine yayınevlerinin bu denli el atması niteliği zayıf eserlerin çoğalmasına davetiye çıkarabilir. Umuyorum ki “Hiçbir eğitim sisteminin öğretmenin niteliğini aşamayacağı” gerçeğiyle öğretmenlere mesleki anlamda donanım kazandıracak eserler artar ve biz de nasipleniriz.

Bu karamsar tablonun içinde, bahsedeceğim yazarın da dediği gibi “tüketim kültürü tüm uyarlarıyla bizi sarmalıyor” ve yazarımız bile bu çemberden kurtaramazken eserlerini; gelin, öğretmen yazarımız Müjdat Ataman’ın iki eserini yakından tanıyalım.

Bir özel eğitim kurumunda idarecilik görevine devam eden Müjdat Ataman, sınıf öğretmenliği lisansının ardından yaratıcı drama alanında yüksek lisans yapmış olup çevrimiçi eğitim platformlarında da yazılarına ulaşabileceğimiz deneyimli bir öğretmen. “112 Öğretmenliğime Notlar” ve “Açılın Ben Öğretmenim” kitaplarında da “deneyim kırıntılarım” dediği, yirmi yılı aşkın öğretmenlik serüveninin dipnotlarına yer vermiş. Her iki kitap da ‘okudumbitti’

furyasına esir olup rafa kaldırılacak türden eserler değil. Günümüz öğretmenlerinin elinde yol haritası kıvamında, meslek şevkimizin kırıldığı noktalarda tekrar ele alınıp iştiyakımızı yükseltecek nitelikler. Hatta ebeveynler için de ilham kaynağı olabilecek eserler diyebiliriz. Yazar eğitime ve öğretmene pek çok alanda ayna tutmayı başarmış. Anılardan beslenen kitapları toplum olarak sevdiğimiz aşıkarken yazarın da kendi öğrencilik ve öğretmenlik yıllarından örnekler vererek içeriğinin işlevselliğini ortaya koyması eserlere artı bir değer kazandırmış. Eğitimde “merak” kavramı üzerine yoğunlaşan yazarın verdiği kitap ve film tavsiyeleri okurların merakını cezbediyor doğrusu.

Nitelikli eserlere ulaşamayacak olma endişesiyle girdiğim alternatif eğitim tadında okumalar serüvenimde, özellikle “Açılın Ben Öğretmenim”e karşı övgüler biriktirdiğimi söyleyebilirim. “...işte tam da o anda, üniversitede sıklıkla ezberlediğiniz ya da KPSS sürecinde yüksek dozda aldığınız; Bruner’in, Thorndike’in Öğretim Kuramları, Vygotsky’nin, Piaget’in Bilişsel Gelişim Kuralları (...) ne yazık ki size yardım edemiyor. Skinner, Erikson, John Dewey aklınızdan silinirken eğitime gerçek anlamda el yordamıyla giriş yapmış oluyorsunuz.” diyerek el yordamıyla bir şeyleri öğrenmenin de yanlışları peşi sıra getireceğini vurgulayan yazar bizi, bizim dertlerimizle buluşturuyor aslında. Meslek yaşamının ilk yıllarında yaptığı hataları öz eleştiri geliştirerek ve açık yüreklilikle anlatıyor olması da samimi bir anlatımla baş başa bırakıyor. Ataman “Beni dinlemeleri için ne yapıyorum?” sorusunu eserinin odak noktası olarak almış diyebiliriz. Hatta “Hiçbir tiyatro oyuncusu kötü performansı ile ilgili seyirciyi hedef göstermiyorken biz öğretmenler anında aynayı seyirciye tutuyor ve ‘zaten bu seyirci ile gösteri bu kadar olur’ diyoruz.” ilişkilendirmesiyle, öğretmenin esas kahraman olduğunun hatta “satıcı” görevini de üstlendiğinin altını çiziyor. Önemli bir kısmı dramadan alınmış ve okul hayatına başarıyla uyarlanmış yöntemler, teknikler, yaklaşımlar vb. önerilerden oluşan kitapta her etkinliği okurken “Kendi alanıma nasıl uyarlarım?” düşüncesiyle her sayfada altı çizili satırlar bırakıyorsunuz. Eserde etkinlik sonlarında yer alan “Sizli Düşünceler” bölümü de sanki kendi reçetenizi hazırlamanız için oluşturulmuş. Sosyal medyada esere yönelik yapılan olumsuz eleştirilerden biri, etkinliklerin lise kademesine uygun olmaması yönündeki görüşler. Bir lise öğretmeni olarak tüm etkinliklerin alt kademelere uygun olduğu görüşünü desteklemiyorum ki uygulama zorunluluğu olmayan bu önerilere karşı takınılan bu olumsuz tavrın eksikliği/yanlışlığı görmezden gelme ile eş değer olduğu kanısındayım. Bir diğer olumsuz eleştiri ise kapak tasarımı. Bu konudaki düşüncelerimin ilk paragrafta yanıt bulabileceğini belirtmek isterim.

112 Öğretmenliğime Notlar adlı eser “öğretmenliğe dair bir hayalin başlangıcı” olsun diye yazılmış bence. Öğretmenliğin sosyal statü olarak sizi harika yerlere taşımayacağını garantisini verdiğini vurgularken “Bizim mesleğimiz geleceği şekillendiriyorsa ve güzel çocuklar değiştirecekse bu ülkeyi, fazladan iş yapmak borcumuzdur.” diyerek de omuzlarımızda yükselen eğitim sistemine bir güzel yük bırakıyor. Bu eserde okuma alışkanlığı kazandırma tekniklerine yer verilen bölüm kitap sevgisini güçlendirecek önerilerle dolu. Yine altını çizdiğiniz, ben de deneyeyim diyeceğiniz “özgün öğrenme ortamları” ile eser zenginleştirilmiş. Günlük/yıllık planlar yapmanın önemine de dikkat çeken yazar “Özgün planlar yapmaya başladıkça öğretmenlik mesleğinin tam bir tasarım mühendisliği olduğunu fark etmeye başlayacaksınız.” diyor ve bizleri “gözlerinde heyecan biriktiren öğretmenler” olmaya çağırıyor.

Müjdat Ataman’ın bu iki eser haricinde Türkçe öğretmenlerine kaynak oluşturacak bir çalışması da mevcut. Yazarın sıklıkla ifade ettiği, dikkat çektiği gibi öğretmenlik; sürekli yenilenmeyi, değişmeyi esas alan profesyonel bir alan. Ve bu alanda bizlerin de eğitim ile ilgili yeni yaklaşımları takip etmemiz, öğrendiklerimizle zümre toplantılarını daha işlevsel hale getirmemiz ve en önemlisi bilgiye ulaşmanın çok kolay olduğu günümüzde öğrencilere doğru rehberliği yapmamız en büyük görevimiz.

Kendimizi “sınıfın eşiti” gördüğümüz, okudukça değiştiğimiz günlerin temennisiyle...

**Çubuk İlçe Milli Eğitim
Müdürlüğü Adına Sahibi**

Murat ASLAN

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Mehmet Mustafa ERDAL

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Gülşen Ceviz PINARBAŞI

GÖRSEL DANIŞMAN
Tayfun ÖZTÜRK

YAYIN KURULU

Samet ERYILDIZ
Zehra SANCAR
Nuriye TAŞKIN
Deniz AVAZ
Ümmügül AVCI

ADRES TELEFON

Çubuk İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
Cumhuriyet Mah. İmam Hatip Cad. No:11
Çubuk/ANKARA 0 312 837 92 33